

ประโยค ป.ธ. ๓

วิชา สัมพันธ์ไทย

สอบ วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๓

สตถา ตสส กถ สุตวา อตุล ปราณโต ปญญา อัจฉริยเมเวตํ ตถหิมุตมปิ พหุกถปิ
 มนุทกถปิ ครทนต์เยว เอกนตํ ครทิตโพเพยว หิ ปลสิตโพเพยว วา นตถิ ราชานมิ เอกจเจ
 นินทนต์ เอกจเจ ปลสนต์ มหาปญญิมปิ จนุทิมสุริเยปิ อากาสาทโยปิ จตูปริสมชฺเฒ นิสิตวา
 ฐมมํ กถนต์ สมนาสมพุทฺธิ เอกจเจ นินทนต์ เอกจเจ ปลสนต์ อนุทพาลานํ หิ นินทา วา ปลสา
 วา อปฺปรมาณํ ปณฺตเตน ปน เมธาวินา นินทิต นินทิต นาม ปลสิต ปลสิต นาม โหตติ วตฺวา
 อีมา คาลา อภาสิ

ปราณเมตํ อตุล	เนตํ อชฺชตนามิว
นินทนต์ ตถหิมาสีนํ	นินทนต์ พหุภาณินํ
มิตภาณิมปิ นินทนต์	นตถิ โลเก อนินทิต
น จาหุ น จ ภวิสฺสติ	น เจตฺรหิ วิชฺชติ
เอกนตํ นินทิต โปโส	เอกนตํ วา ปลสิต
ยญเจ วิญญ ปลสนต์	อนุวิจจ สุเว สุเว
อจฺฉิทฺทวตฺตํ เมธาวิ	ปญญาสิลสมาทิตํ
นิกขํ ชมฺโพเนทสฺเสว	โก ตํ นินทิตฺมรทติ
เทวาปิ นํ ปลสนต์	พฺรหฺมุนาปิ ปลสิตติ ฯ

ภาค ๖ หน้า ๑๘๖ (อตุลอุปาสก วตฺถุ)

(สำนวน พระมหานิมิตฺร ฐมฺมสาโร ป.๖.๙)

สตฺถา ตสฺส กถํ สุตฺวา อตุล ปรายณโต ปญฺญาเย **อาจิณฺณเมเวตํ** ตฺถุหิฏฺฐตฺตมฺปิ พหุภิกฺขุ
มฺนุหฺกถํ **ครฺหนฺติ**เยว **เอกนฺตํ** ครฺทิตฺตฺโพเยว **หิ** **ปฺลสฺสิตฺตฺโพเยว** **วา** **นตฺถิ**

สตฺถา สยฺกตฺตฺตา ใน อภาสี ๑ อาชฺยตบฺท กตฺตฺวาจก ตสฺส วิเสสน ของ
อุปาสกสฺส ๑ **สามีสมฺพนฺธ** ใน กถํ อวุตฺตกมฺม ใน สุตฺวา ๑ ปุพฺพกาลกิริยา ใน
วตฺถวา

อตุล อลปฺน **เอตํ วิเสสน** ของ **นินฺนฺหนํ** และ **ปฺลสฺสนํ** ๑ วุตฺตกมฺม ใน
อาจิณฺณ ชเนหิ อนภิตฺตกตฺตฺตา ใน **อาจิณฺณํ** ๑ กิตฺตบฺท **กมฺมวาทก** **วา** **สองคํพท์**
ปทฺวิกปฺปตฺถ **เข้ากับ** **นินฺนฺหนํ** และ **ปฺลสฺสนํ** ปรายณโต อปาทาน ใน ปญฺญาเย ๑
กิริยาวิเสสน ใน อาจิณฺณ เอว คํพท์ อวธารณ **เข้ากับ** อาจิณฺณ

ชนา สยฺกตฺตฺตา ใน **ครฺหนฺติ** ๑ อาชฺยตบฺท **กตฺตฺวาจก** **ปิ** **สามคํพท์** อเปกฺขตฺถ
เข้ากับ ตฺถุหิฏฺฐตฺตํ พหุภิกฺขุ และ มฺนุหฺกถํ ๑ วิเสสน ของ **ปฺคฺคโล** **สามบฺท** ๑ **อวุตฺตกมฺม**
ใน **ครฺหนฺติ** **เอว** **คํพท์** **อวธารณ** **เข้ากับ** **ครฺหนฺติ**

หิ คํพท์ ผลชฺตก **ปฺคฺคโล** **สองบฺท** **สยฺกตฺตฺตา** ใน **นตฺถิ** ๑ **อาชฺยตบฺท**
กตฺตฺวาจก **เอกนฺตํ** กิริยาวิเสสน ใน **ครฺทิตฺตฺโพ** (**เอกนฺตํ**) **กิริยาวิเสสน** ใน **ปฺลสฺสิตฺตฺโพ**
เอว **สองคํพท์** **อวธารณ** **เข้ากับ** **ครฺทิตฺตฺโพ** และ **ปฺลสฺสิตฺตฺโพ** ๑ วิเสสน ของ **ปฺคฺคโล**
วา **สองคํพท์** **ปทฺวิกปฺปตฺถ** **เข้ากับ** **เอกนฺตํ** **ครฺทิตฺตฺโพเยว** และ (**เอกนฺตํ**)
ปฺลสฺสิตฺตฺโพเยว

โบราณ เมตต์ อตุล	เนตต์ อชชตนาไมว
นินฺทเหตุ ตฺถุหิมาสีนํ	นินฺทเหตุ พหุภาณินํ
มิตถาณีนํ ปี นินฺทเหตุ	นตฺถิ โลเก อนินฺทิต

อตุล อลปน **เอตํ วิเสสน** ของ **นินฺทหนํ** และ **ปลฺสํ** ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาชฺยาตบห กตฺตฺวาจก วา **สองคํพท์** ปทวิกปฺตฺถ **เข้ากัับ** **นินฺทหนํ** และ **ปลฺสํ** โบราณ วิกติกตฺตา ใน โหติ

เอตํ วิเสสน ของ **นินฺทหนํ** และ **ปลฺสํ** ๆ สยกตฺตา ใน โหติ ๆ อาชฺยาตบห กตฺตฺวาจก วา **สองคํพท์** ปทวิกปฺตฺถ **เข้ากัับ** **นินฺทหนํ** และ **ปลฺสํ** น คํพท์ ปฏิเสชนตฺถ **อชฺชตนาไมว** **อุปมาวิกติกตฺตา** ใน โหติ อิว คํพท์ อุปมาไซตก **เข้ากัับ** อชฺชตนาไมว

ชนา สยกตฺตา ใน นินฺทเหตุ ๆ อาชฺยาตบห กตฺตฺวาจก **ปี** คํพท์ อเปกฺขตฺถ **เข้ากัับ** ตฺถุหิมาสีนํ ๆ **วิเสสน** ของ **ปฺคฺคฺลํ** ๆ **อวุตฺตกมฺม** ใน นินฺทเหตุ

ชนา สยกตฺตา ใน นินฺทเหตุ ๆ อาชฺยาตบห กตฺตฺวาจก **ปี** คํพท์ อเปกฺขตฺถ **เข้ากัับ** พหุภาณินํ ๆ **วิเสสน** ของ **ปฺคฺคฺลํ** ๆ **อวุตฺตกมฺม** ใน นินฺทเหตุ

ชนา สยกตฺตา ใน นินฺทเหตุ ๆ อาชฺยาตบห กตฺตฺวาจก **ปี** **คํพท์** **ครหตฺถ** **เข้ากัับ** มิตถาณีนํ ๆ **วิเสสน** ของ **ปฺคฺคฺลํ** ๆ **อวุตฺตกมฺม** ใน นินฺทเหตุ

ปฺคฺคฺโล สยกตฺตา ใน นตฺถิ ๆ อาชฺยาตบห กตฺตฺวาจก โลเก อาธาร ใน นตฺถิ **อนินฺทิต** **วิเสสน** ของ ปฺคฺคฺโล

น จาหุ น จ ภวิสฺสติ น เอตฺรหิ วิชฺชติ

เอกนฺตํ นินฺหิตฺโต โปโส เอกนฺตํ วา ปสฺสตีโต

สตฺโต สยกตฺตา ใน น อหุ น ภวิสฺสติ และ
น วิชฺชติ น สามคฺคํพฺทํ ปฏิเสธ ใน อหุ
ภวิสฺสติ และ วิชฺชติ ๆ อาชฺชยาตบพ กตฺตฺวาจก
เอตฺรหิ กาลสฺตฺตมึ ใน วิชฺชติ จ สามคฺคํพฺทํ
วากฺยสมฺมุจฺจยตฺถ เข้ากับ น อหุ น ภวิสฺสติ
และ น เอตฺรหิ วิชฺชติ เอกนฺตํ สองบพ
กิริยาวิเสสน ใน นินฺหิตฺโต และ ปสฺสตีโต
นินฺหิตฺโต กิตฺติ ปสฺสตีโต กิตฺติ โปโส กิตฺติ วิเสสน
ของ สตฺโต วา สองคฺคํพฺทํ ปทวิกปฺปตฺถ เข้ากับ
เอกนฺตํ นินฺหิตฺโต และ เอกนฺตํ ปสฺสตีโต

ยณเจ วิญญู ปัสสนติ	อนุวิจจ สุเว สุเว
อจฺฉิทฺทวฺตฺตี เมธาวิ	ปณฺญาสีลสมาหิตํ
นิกฺขิ ชมฺโพนทสฺเสว	โก ตํ นินฺทิตุมฺรหติ
เทวาปิ นํ ปัสสนติ	พฺรหฺมุนาปิ ปัสสีโต ติ ฯ

เจ คัฟฺทํ ปริกฺขปฺตถ วิญญู สยกตฺตา ใน
 ปัสสนติ ๑ อาชฺยตบฺท กตฺตฺวาจก ยํ กิํดี
 อจฺฉิทฺทวฺตฺตี กิํดี เมธาวิ กิํดี ปณฺญาสีลสมาหิตํ
 กิํดี วิเสสน ของ **ปฺคุคฺลํ** ๑ **อวฺตฺตกมฺม** ใน
 ปัสสนติ **อนุวิจจ ปุพฺพกาลกิริยา** ใน ปัสสนติ

สุเว สองบพ กาลสฺตฺตมึ ใน อนุวิจจ

โก สยกตฺตา ใน อรหติ ๑ อาชฺยตบฺท
 กตฺตฺวาจก **นิกฺขิ อฺปมาวิเสสน** ของ ปฺคุคฺลํ
 ชมฺโพนทสฺส สามีสมฺพนฺธ ใน นิกฺขิ **อิว คัฟฺทํ**
อฺปมาไซตก เข้กับ ชมฺโพนทสฺส นิกฺขิ ตํ
 วิเสสน ของ ปฺคุคฺลํ ๑ **อวฺตฺตกมฺม** ใน นินฺทตฺ
 ๑ ตุมฺตถสมฺปทาน ใน อรหติ

ปิ คัฟฺทํ อเปกฺขตฺถ เข้กับ เทวา ๑ สยกตฺตา
 ใน **ปัสสนติ** ๑ **อาชฺยตบฺท กตฺตฺวาจก** นํ
 วิเสสน ของ ภิกฺขุํ ๑ **อวฺตฺตกมฺม** ใน ปัสสนติ
 โส วิเสสน ของ **ภิกฺขุ** ๑ **วฺตฺตกมฺม** ใน
ปัสสีโต ๑ **กิตบพ กมฺมวาจก** ปิ คัฟฺทํ
 อเปกฺขตฺถ เข้กับ พฺรหฺมุนา ๑ อนภิทกตฺตา
 ใน ปัสสีโต อิติ คัฟฺทํ สฺรูป ใน อิมา คาถา